

Machiel Heijt, geb. 13-10-1899, 45 jaar

Korte beschrijving van de landing van de Engelsen in Westkapelle op 1 november 1944 door Machiel Heijt die tijdens de landing, met nog enkele andere personen, in Westkapelle was.

"Omstreeks 6 uur in de morgen van 1 november 1944 vielen de eerste granaten op de onder water staande landerijen ten oosten van de vuurtoren. Om 6.45 uur kwam Jan Brasser (Joh.z.) per rijwiel uit Domburg te Westkapelle aan met de mededeling, dat de Engelse vloot vanaf de dijk zichtbaar was. Brasser is de enige burger geweest, die deze morgen van Domburg naar Westkapelle is gekomen. Vervolgens ben ik met Brasser, de nog in de gemeente vertoevende burgers gaan waarschuwen. Dit waren: K. Brasser Joh.z., H. Westerbeke P.z., H. Verhulst H.z., H. Cijssouw P.z. en J. Tanker Jac.z. Terwijl de granaten van het scheepsgeschut overal in ons dorp neervielen, zochten wij een veilige schuilplaats in een bomtrechter ter plaatse, waar de vroegere dijkmolen had gestaan. Het was toen omstreeks 8 uur. Het al zo zwaar door de op 3, 17 en 29 oktober plaats gehad hebbende bombardementen, geteisterde dorp, werd nog meer geteisterd door een regen van granaten. Het gemeentehuis werd door een granaat als een kaartenhuis weggevaagd. De Nederlandse Hervormde Kerk werd in brand geschoten. Op alle bijzondere gebouwen was het granaatvuur gericht.

Foto Imperial War Museum

De Duitsers beschoten met hun kustbatterijen, staande op de Westkapelle Zeedijk, de Engelse vloot. Omstreeks 10.45 uur kwamen de eerste tanks uit de landingsboten te voorschijn het Westkappelse gat binnen. Vervolgens werd er nog een spervuur gelegd door de Engelsen. Boven ons vlogen nog enkele vliegtuigen, vermoedelijk op verkenning. Daarna kwamen de eerste stoottroepen aan land. Geen halve meter van ons verwijderd stapte er een aan wal. Hij richtte zijn geweer op ons. Wij staken de handen in de lucht en riepen: "Holland"! Nu was onze eerste spanning voorbij, daar wij ons dadelijk als broeders in de strijd gewikkeld voelden. Zij stonden er toch van te kijken, hoe er hier nog burgers aanwezig waren en geen Duitsers. Vervolgens vroegen zij naar de sterkte der Duitsers, waarop wij hen ten antwoord gaven, dat er 27 man bij Erika, 11 man op de Westkappelse vuurtoren en 80 man bij de batterijen op de Westkappelse Zeedijk, ten noorden van de gemeente, verbleven. Ondertussen rolden de tanks ons dorp binnen en kwamen er steeds meer manschappen aan wal. De bezetting van Erika kwam, met de armen omhoog, al uit haar stellingen te voorschijn. Verschillende Duitsers van de batterijen, staande op de Westkappelse Zeedijk, kwamen met hun handen op het hoofd de Engelsen tegemoet. Ook vroegen de Engelsen ons hoe ze lopen en rijden moesten, om niet in mijnenvelden terecht te komen. Dit werd door ons uitvoerig medegedeeld.

Ik vroeg vervolgens om een geweer om mee op te trekken. Dit werd niet toegestaan. Ik kreeg echter wel een helm, die mij voor granaatscherven beveiligde, want even later ontplofte in onze onmiddellijke nabijheid een Duitse granaat, die een Engelsman doodde en een verwondde. De scherven van deze granaat ketsten af op mijn helm. Daar de granaten steeds dichterbij vielen, besloten wij nu het dorp in te trekken. De Duitsers hadden nu hun vuur gericht op de aan land rollende tanks en landingsboten.

Foto Imperial War Museum

In de winkel van de firma Gabrielse werden wij uitgenodigd tot koffiedrinken en eten. Hoewel wij zelf brood bij ons hadden, hebben we toch met plezier deze uitnodiging aanvaard. Vervolgens vroeg een officier ons de rechte weg naar Zoutelande. Hoewel hij een kaart van Westkapelle en omgeving bij zich had, was hij toch bang voor mijnenvelden. Gezien het getij, raadden wij hem aan, niet naar Zoutelande te gaan, doch hij zei: "Ik moet mijn bevelen van hogerhand opvolgen". Daarna ben ik met hem voorop aan het hoofd van zijn afdeling, onder het neervallen van Duits granaatvuur, gegaan tot voorbij de vuurtoren, hem er nogmaals op wijzende, dat het de eerste uren, gezien de opkomende vloed, niet zou lukken in Zoutelande te komen. Ook wees ik hem de aldaar liggende mijnenvelden aan. Ik ben toen teruggegaan, hem er op wijzende, dat ik anders, vanwege het water niet meer bij mijn collega's zou kunnen komen. Het lukte me juist nog om droog terug te keren. Een half uur later kwam ook de officier met zijn afdeling terug, tot aan hun middel in het water badende. Omstreeks 4.30 uur in de namiddag ben ik onze eigen woning weer gaan opzoeken welke van de landing en de bombardementen weinig had geleden."